

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE en WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein onderwijs en vorming wat betreft de organisatie van het schooljaar in het basis- en in het secundair onderwijs en wat betreft de samenstelling van de klassenraad in het secundair onderwijs
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit besluit bevat een reeks maatregelen die de lestijd voor leerlingen in het basis- en secundair onderwijs maximaliseren.

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2024 – 2029 mag de professionalisering van leraren niet ten koste van lestijd van leerlingen gaan. De collectieve vormingsmomenten, met name de “pedagogische studiedagen”, worden daarom hervormd. Nascholing blijft uiteraard van fundamenteel belang in het kader van de versterking van de onderwijskwaliteit en het blijvend motiveren van leraren. De Vlaamse regering garandeert daarom dat binnen de opdracht van leraren voldoende tijd voor professionalisering voorzien zal worden. De lopende gesprekken m.b.t. de lerarenloopbaan bieden het ideale platform om daarover met onderwijsvakbonden en koepels afspraken te maken. Daarnaast moeten niet alle leraren meer verplicht deelnemen aan een klassenraad, waardoor voor hen tijd vrijkomt om zich aan hun pedagogische taken te wijden.

Na onderhandelingen in het Sectorcomité X werden aanpassingen doorgevoerd aan het ontwerp van besluit, dat op 12 december 2025 een eerste principiële goedkeuring kreeg van de Vlaamse Regering. Dit ontwerp van besluit kreeg op 20 maart 2026 een tweede principiële goedkeuring van de Vlaamse Regering. De Raad van State bracht op 22 april 2026 advies uit over dit ontwerp. Op basis van dit advies werden aanpassingen aangebracht aan het ontwerp dat hierbij voorligt voor definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering. Daarnaast werd het ontwerp op enkele punten verder verfijnd, verduidelijkt en technisch bijgestuurd.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: onderwijs en vorming

Beleidsveld: basis- en secundair onderwijs

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. Het wetgevings- en taaladvies nr. 2025/485 werd verleend op 24 november 2025.
2. Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 17 november 2025 (BV/2025004389).
3. De Vlaamse Regering heeft haar eerste principiële goedkeuring verleend op 12 december 2025.
4. De onderhandelingen vonden plaats op 6, 13 en 27 januari 2026. De onderhandelingen hebben geleid tot het protocol nr. 283 van 6 februari 2026 van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten en van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.
5. De Vlaamse Regering heeft haar tweede principiële goedkeuring verleend op 20 maart 2026.
6. De Raad van State heeft advies 79.095/1 gegeven op 22 april 2026.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voor de inhoud wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking in de nota aan de Vlaamse Regering van 12 december 2025.

De onderhandelingen op 6, 13 en 27 januari 2026 hebben geleid tot een aanpassing van enkele artikelen van het besluit en tot een hernummering. De wijzigingen worden per artikel toegelicht.

Hoofdstuk 1 voorziet in aanpassingen van de regelgeving organisatie basisonderwijs, hoofdstuk 2 die van het secundair onderwijs.

Hoofdstuk 3 wijzigt de verplichte aanwezigheden van leraren bij de klassenraden in het secundair onderwijs. Hoofdstuk 4 bevat de slotbepaling.

De rubriek "rechtsgronden" van het ontwerp van besluit, de artikelen 3, 7 en 14 zijn aangepast en een artikel 5 is toegevoegd conform het advies van de Raad van State. Een hernummering van de artikelen werd doorgevoerd vanaf artikel 6.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Basisonderwijs:

Artikel 1, 1°. De opvang tijdens pedagogische studiedagen wordt van artikel 3 van het door de Vlaamse Regering voor een tweede keer principiële goedgekeurde ontwerp van besluit op de schoolorganisatie, dat over afwijkingen gaat, naar artikel 1, 1° verplaatst, waar het aantal pedagogische studiedagen aan bod komt en waar die opvang dus inhoudelijk beter bij aansluit.

Artikel 3 herneemt grotendeels de formulering van het ontwerp van besluit dat door de Vlaamse Regering een eerste principiële goedkeuring kreeg. Daarmee wordt de vereenvoudiging van de regeling m.b.t. afwijkingen aan de schoolkalender zonder aanvraagprocedure evenwel niet langer

hernomen. De opmerkingen van de Raad van State gaven aanleiding tot deze heroverweging en uiteindelijk schrapping.

Het huidige artikel brengt volgende wijzigingen aan voor het basisonderwijs:

Punt 1° beperkt in a) de mogelijkheid tot afwijking m.b.t. de organisatie van het schooljaar in het basisonderwijs. Specifiek is evenwel dat de occasionele of permanente afwijking om één of meerdere extra pedagogische studiedagen aan te vragen niet langer mogelijk is. De mogelijkheid om anderhalve dag de lessen te schorsen om pedagogische studiedagen in te richten blijft bestaan.

Punt 2° vervangt ten gevolge van het advies van de Raad van State in b) “inrichtende machten” door “schoolbesturen”. Daarmee wordt de gehanteerde terminologie in dit besluit in lijn gebracht met het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 waar ondubbelzinnig voor het begrip “schoolbestuur” werd gekozen.

Gezien de leeftijdscategorie van de leerlingen en het onderwijsaanbod grotendeels door dezelfde leerkracht wordt gegeven, mag ervan worden uitgegaan dat de school altijd de leerlingen zal opvangen, al dan niet door middel van vervangende activiteiten. De bepalingen over de opvang op school in het basisonderwijs tijdens de gewone lesdagen, opgenomen in door de Vlaamse Regering voor een tweede keer principieel goedgekeurde ontwerp van besluit, zijn bijgevolg geschrapt.

Artikel 5. Ten gevolge van het advies van de Raad van State wordt een artikel ingevoerd dat in artikel 10 van het besluit de woorden “inrichtende macht” vervangt door “schoolbestuur”.

Secundair onderwijs:

Artikel 6 is het eerdere artikel 5. Er wordt verduidelijkt dat het Besluit van toepassing is op scholen die secundair onderwijs aanbieden. Op die manier is duidelijk dat dit besluit van toepassing op scholen secundair onderwijs die ook basisverpleegkunde aanbieden.

Artikel 7 is het eerdere artikel 6. Ten gevolge van het advies van de Raad van State wordt een overbodige zinsnede weggelaten.

De formulering werd in die zin in 2° aangepast dat de verwachtingen ten aanzien van leerlingen, bijvoorbeeld bij afwezigheid van een leerkracht, worden vereenvoudigd: er wordt bevestigd dat leerlingen tijdens de gebruikelijke schooluren op school worden verwacht. Gewettigde afwezigheid van een leerling of overmacht waardoor de school onbereikbaar of ontoegankelijk is, blijft daarbij uiteraard mogelijk. Het schoolbestuur blijft verantwoordelijk voor de invulling van eventuele schooluren waarop lessen wegvallen.

Punt 3° bepaalt dat het schoolbestuur specifiek en enkel voor leerlingen van de derde graad van het voltijds gewoon secundair onderwijs en de betrokken finaliteits- en opleidingsvormen in het buitengewoon secundair onderwijs, evenals voor de opleidingen Verpleegkunde en Basisverpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs, wel kan beslissen dat bij afwezigheid van of gebrek aan een leerkracht een leerlingengroep gedurende één of meerdere gebruikelijke schooluren niet op school aanwezig hoeft te zijn.

Onder gebruikelijke schooluren wordt verstaan: de schooluren waarbinnen de lessen doorgaan en die door de school worden georganiseerd binnen de in artikel 3, §1 vastgelegde tijdsregeling.

Een dergelijke regeling kan uitsluitend worden toegepast indien het principe ervan vooraf wordt opgenomen in het schoolreglement. De afwezigheid van leerlingen tijdens deze schooluren kan bovendien alleen na voorafgaand en eenmalig schriftelijk akkoord van de betrokken personen (de ouders), met toepassing van artikel 111, §1ter, van dezelfde Codex. Op die manier kunnen ouders bij het begin van of tijdens de schoolloopbaan éénmalig toestemming geven dat hun kind in dergelijke omstandigheden vroeger de school verlaat of later naar school komt.

Als de betrokken personen dat akkoord niet geven, blijft de school verplicht opvang te voorzien. Het schoolbestuur blijft verantwoordelijk voor de concrete invulling van die opvang.

Deze regeling biedt schoolbesturen de mogelijkheid om, binnen een duidelijk regelgevend kader en met respect voor de keuzevrijheid van ouders, pragmatisch om te gaan met uitzonderlijke situaties van lerarentekort, zonder afbreuk te doen aan de zorgplicht van de school.

Artikel 8 is het eerdere artikel 7. Ten gevolge van het advies van de Raad van State wordt de bepaling dat het schoolbestuur m.b.t. leerlingen van het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 1, 2 en 3, niet kan beslissen dat zij niet op school aanwezig hoeven te zijn tijdens evaluatiedagen, geschrapt. De Raad van State wees op mogelijke disproportionele effecten en stelde de pertinentie van de maatregel in vraag, in het bijzonder gelet op de specifieke ondersteuningsnoden van deze leerlingen. Met deze aanpassing wordt gewaarborgd dat de regeling voldoende flexibel blijft en afgestemd kan worden op de concrete context. Alleszins kunnen deze leerlingen tijdens de evaluatiedagen steeds op school terecht, als de ouders dat wensen.

Er wordt tevens in paragraaf 1, van het nieuwe artikel 5 een onderscheid gemaakt tussen structuuronderdelen waarvoor in juni al dan niet stages worden ingericht die noodzakelijk zijn voor de beoordeling met het oog op de studiebekrachtiging. Voor structuuronderdelen waarin een dergelijke stage in juni wordt georganiseerd, wordt voorzien dat die stagedagen niet worden verrekend bij toepassing van de vroegste startdatum van de examenperiode. Zo wordt onder meer voor zorgopleidingen mogelijk gemaakt dat leerlingen bijvoorbeeld hun examens reeds eind mei afronden en vervolgens langdurig in de maand juni een blokstage volgen, wanneer die stage een essentieel en inhoudelijk onderdeel vormt van de opleiding.

Artikel 9 is het eerdere artikel 8.

Artikel 10 is het eerdere artikel 9.

Artikel 11 is het eerdere artikel 10.

Artikel 12 is het eerdere artikel 11. Aansluitend bij het advies van de Raad van State wordt door toevoeging van de woorden “over de vorming, evaluatie en deliberatie” verduidelijkt dat de representatieve samenstelling van de klassenraad betrekking heeft op de situatie waarbij de klassenraad die bevoegdheden uitoefent.

Artikel 13 is het eerdere artikel 12.

Artikel 14 Ten gevolge van het advies van de Raad van State wordt een legistieke correctie doorgevoerd waarbij de inwerkingtreding van art. 1, 1° op 1 september 2029 correct wordt genoteerd. Het besluit treedt in werking op 1 september 2026.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

C. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op dit ontwerp van besluit, want dit dossier bevat geen pps-project of maakt geen alternatief gefinancierde investeringen mogelijk.

D. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand, noch de personeelsbudgetten, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken niet vereist is.

E. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden noch ontvangsten van de lokale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Met de definitieve goedkeuring van dit ontwerpbesluit eindigt het legistiek traject.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein onderwijs en vorming wat betreft de organisatie van het schooljaar in het basis- en in het secundair onderwijs en wat betreft de samenstelling van de klassenraad in het secundair onderwijs;
2. de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk te gelasten dit besluit te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR